

Bilag 4

Opmærksomhedspunkter ved en evt. hjemtagelse af danskuddannelse for selvforsørgende udlændinge

PROBLEM

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har løbende drøftet muligheden for at hjemtage danskuddannelse for selvforsørgende udlændinge. Der er en række opmærksomhedspunkter vedrørende rammerne for danskuddannelsen, som bør inddrages, hvis hjemtagelse af opgaven ønskes kvalificeret yderligere. Disse er kort opridset i tabel 1. De enkelte pointer uddybes yderligere i de efterfølgende afsnit.

TABEL 1: OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER VED HJEMTAGELSE AF DANSKUDDANNELSE FOR SELVFORSØRGENDE UDLÆNDINGE

	Opmærksomhedspunkter
Etableringsomkostninger	<ul style="list-style-type: none">• Det kræver høje etableringsomkostninger, og kommunen vil forventelig skulle foretage deponeringer ved leje af bygninger.
Kursisterne har frit valg mellem sprogcentre	<ul style="list-style-type: none">• Kursisterne kan vælge et kommunalt tilbud i Københavns kommune.• Hvis kursisterne ikke finder det kommunale tilbud attraktivt, skal København betale for kursistens undervisning i andre kommuner
Fleksibelt undervisningstilbud	<ul style="list-style-type: none">• Med betydeligt flere undervisere i et kommunalt tilbud kan fleksibiliteten øges ift. planlægningen af undervisningen.• Selvforsørgende efterspørger fleksibilitet i undervisningen. Det er særligt i forhold til aften- og weekendundervisning samt mulighed for både fysisk og onlineundervisning.
Medarbejderforhold	<ul style="list-style-type: none">• Kommunalt ansatte undervisere er omfattet af Københavns Kommunes organisatoriske, personalepolitiske og lønmæssige forhold som ramme for arbejdets tilrettelæggelse.• For at understøtte et attraktivt tilbud med fleksibel undervisning, herunder aften og weekendundervisning, vil det være nødvendigt at have forskellige ansættelsesformer, såsom timeansatte undervisere og forventelig også vikarer.
Undervisernes kompetencer	<ul style="list-style-type: none">• Attraktive ansættelsesforhold med kontinuitet i ansættelsen øger muligheden for at rekruttere undervisere, der har den rette uddannelsesmæssige baggrund.• Ved længerevarende kontrakter med private sprogskoler, vil kontinuiteten for underviserne øges

ETABLERINGSOMKOSTNINGER

I 2024 købte kommunen danskuddannelse til ca. 11.000 selvforsørgende udlændinge. En så stor målgruppe medfører alt andet lige høje omkost-

24-02-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 2710

Dokumentnummer i F2
7216282

Sagsnummer i eDoc
2025-0040263

Sagsbehandler
Roar Hemmingsen Rehardt

Kontor for Jura og Udbud
Bernstorffsgade 17
1577 København V

ninger til undervisningsfaciliteter og administrativt set-up hos et sprogcenter, uagtet om dette sprogcenter er privat eller kommunalt.

Ved udbud af opgaven vil kommunen indirekte betale for de etableringsomkostninger, som et sprogcenter får ved at blive ny leverandør til kommunen.

Ved hjemtagelse af opgaven skal kommunen selv råde over en tilstrækkelig mængde undervisningsfaciliteter og administrativt set-up. Der er usikkerhed omkring, hvor mange undervisningsfaciliteter kommunen vil skulle råde over, men det vil formentlig være ca. 15.000 kvadratmeter. Behovet for de mange kvadratmeter undervisningsfaciliteter vil formentlig kræve, at kommunen skal foretage deponeringer ved leje af bygninger. Deponering betyder, at kommunen skal reservere et beløb svarende til værdien af en lejet bygning, så beløbet ikke kan bruges til andre formål. Det sikrer, at kommunen ikke gældsætter sig uden at have økonomisk dækning.

KURSISTERNE HAR FRIT VALG MELLEM SPROGCENTRE

Selvforsørgende udlændinge kan frit vælge, hvilket sprogcenter de ønsker at følge danskuddannelsen på. Dermed kan de københavnske selvforsørgende frit vælge mellem de leverandører, kommunen har indgået en driftsaftale med, eller de kan vælge at følge danskundervisningen på et kommunalt eller privat sprogcenter i en anden kommune.

Det frie valg medfører, at der altid vil være en ubekendt faktor forbundet med, hvor mange kursister, der vælger det sprogcenter, de henvises til. I 2024 købte kommunen danskuddannelse til ca. 11.000 selvforsørgende udlændinge, hvoraf ca. en sjettedel ønskede at følge undervisningen i sprogcentre beliggende i andre kommuner. Tilsvarende har de to private sprogskoler i København leveret danskundervisning til ca. 2500 selvforsørgende udlændinge fra andre kommuner. Ved hjemtagelse af opgaven skal der derfor tages højde for, at et kommunalt tilbud vil være i konkurrence med sprogcentre i andre kommuner.

Den enkelte kursists valg af sprogtilbud påvirkes af blandt andet sprogcentrets geografiske lokation, undervisningstidspunkter m.v. Hvis opgaven alene løses i et kommunalt sprogcenter, vil der ikke være en garanti for, at hele målgruppen vælger dette tilbud. Udfordringen herved er primært, at et kommunalt sprogcenter selv har forsyningsforpligtelsen ved en intern indsats, og at der er stor risiko for tomgangsleje og overdimensionering af undervisere på grund af usikkerhed om, hvor mange der vælger det kommunale sprogcenter set i forhold til et sprogcenter, som ligger udenfor kommunen.

FLEKSIBELT UNDERVISNINGSTILBUD

Danskuddannelsesloven sætter visse krav til form og indhold i danskundervisningen. Dog har det enkelte sprogcenter i vid udstrækning auto-

nomi til at planlægge undervisningen ud fra kursisternes efterspørgsel i forhold til blandt andet undervisningstidspunkter, ugentligt timetal, holdstørrelser og anvendelse af onlineundervisning.

De selvforsørgende udlændinge efterspørger i høj grad fleksibilitet i undervisningen. Selvforsørgende udlændinge følger som regel undervisning uden for normal arbejdstid, hvorfor der primært er behov for aften og weekendhold. Ligeledes efterspørger de selvforsørgende udlændinge både fysisk og onlineundervisning, så undervisningen bedst muligt passer ind i deres hverdag.

Kommunens sprogcenter fungerer aktuelt inden for en række politisk aftalte forhold. Hvis det kommunale sprogcenter skal imødekomme de selvforsørgende udlændinges efterspørgsel af et fleksibelt undervisningstilbud, skal de nuværende politisk aftalte rammer formentligt justeres. Det være sig i forhold til antal udbudte fysiske lektioner pr. kursist, anvendelse af onlineundervisning og selvstudie samt aften- og weekendundervisning m.v. Alternativt skal rammerne politisk prioriteres, hvilket formentligt vil være fordyrende sammenlignet med den pris som private sprogcentre tilbyder.

MEDARBEJDERFORHOLD

Underviserne hos sprogcentrene skal have de bedst mulige forudsætninger for at levere danskundervisning af høj kvalitet. Dette uanset om danskuddannelsen varetages af det kommunale sprogcenter via hjemtagelse af opgaven eller af private sprogcentre via udbud.

Undervisere i det kommunale sprogcenter er i højere grad sikret stabilitet i ansættelsen sammenlignet med undervisere i de private sprogcentre, hvor ansættelsen afhænger af, om deres sprogcenter vinder udbuddet.

Som underviser i det kommunale sprogcenter er man omfattet af Københavns Kommunes organisatoriske og personalepolitiske fordele og forhold som ramme for arbejdets tilrettelæggelse. Ved hjemtagelse af opgaven skal det kommunale sprogcenter arbejde inden for disse organisatoriske og personalepolitiske forudsætninger for at levere det undervisningstilbud, som de selvforsørgende udlændinge efterspørger. Det indebærer, at underviserne også skal arbejde om aftenen og i weekenderne. Det vil alt andet lige medføre højere lønomkostninger sammenlignet med de lønomkostninger, der er forbundet med at tilbyde undervisningen indenfor normal arbejdstid. Der vil i tillæg til det muligvis også være behov for en højere grad af fleksibilitet i ansættelsesforhold blandt personalet via anvendelse af flere vikarer og midlertidigt ansatte medarbejdere for at tilbuddet løbende kan tilpasses efterspørgslen af danskuddannelse.

UNDERVISERNES KOMPETENCER

Underviserne skal have den rette uddannelsesmæssige baggrund for at undervise på et sprogcenter. Underviserne kan være dav-uddannede (uddannelse i dansk som andetsprog for voksne), uddannede som indvandrerlærere eller have en Master i DsA (dansk som andetsprog). Undervisere kan have uddannelsen ved ansættelse, eller påbegynde uddannelsen indenfor det første års ansættelse.

I de rammeaftaler forvaltningen har med private sprogcentre, stilles der krav om, at mindst 60 pct. af sprogskolernes medarbejdere har den rette uddannelsesmæssige baggrund. Forvaltningen følger løbende op på uddannelsesgraden og begge sprogcentre lever op til kravet. Faktisk er tendensen, at graden af uddannede undervisere stiger i over tid. Denne sammenhæng er ligeledes tydelig i det kommunale sprogcenter, hvor stort set alle underviserne har den rette uddannelse.

Forvaltningens vurdering er, at kontinuitet har en positiv virkning på graden af uddannede undervisere. En hjemtagelse af opgaven vil derfor formegentlig også have en positiv indvirken, ligesom længerevarende kontrakter med private sprogcentre også vil give et positivt bidrag.